

Malalties infeccioses respiratòries agudes (grip) a Barcelona. Informe de conclusió de la temporada gripal 2014-15.

Roser González, Cristina Rius, Anna de Andrés, Pilar Gorrindo, Pere Simón

Barcelona, Juny de 2015

La setmana 40 del 2014 (29 de setembre al 5 d'octubre) es va posar en marxa el Pla d'Informació de les infeccions respiratòries agudes a Catalunya (PIDIRAC), que ha estat en funcionament durant el període d'activitat estacional de la malaltia (fins a la setmana 20 de l'any 2015).

Té per objectius estudiar el comportament del virus gripal i d'altres virus respiratoris, detectar precoçment l'inici de l'epidèmia i caracteritzar els virus circulants, així com donar una resposta informativa adequada. A més, a partir de la temporada 2011-12 es va incorporar la vigilància dels casos greus hospitalitzats que té per objectiu l'obtenció de l'activitat gripal d'aquells virus que provoquen l'hospitalització del pacient.

Aquest informe es realitza en base a dades relatives a la ciutat: els enterraments i la informació obtinguda a partir del PIDIRAC relatiu al conjunt de Catalunya en el què participen vuit centres d'atenció primària i dos hospitals (Hospital Clínic i Hospital Vall d'Hebron) de la ciutat com a centres sentinella dels casos greus.

La setmana 20 de 2015 finalitza el període de vigilància estacional de la grip per la temporada, i s'inicia el període de vigilància interestacional establert per recomanació de l'Organització Mundial de la Salut. Aquest període comprendrà des de la setmana 21 (18 a 24 de maig) fins a la setmana 39 (21 a 28 de setembre) de 2015.

Dades específiques de la ciutat

En aquest sistema de vigilància epidemiològica de la grip, s'utilitza el nombre d'enterraments com a indicador indirecte i predictor, ja que uns dies abans de detectar-se l'epidèmia de grip, el nombre de defuncions augmenta degut a altres processos virals, que afecten sobre tot a les persones grans. (fig.1).

Durant aquesta temporada gripal, només a la setmana 46 de 2014 (del 10 al 16 de novembre) i a la setmana 7 de 2015 (del 9 al 15 de febrer) el nombre d'enterraments ha estat lleugerament per sobre dels límits esperats. El nombre màxim d'enterraments s'ha assolit a les setmanes 7 i 8 (del 9 al 22 de febrer).

Figura 1. Enterraments a Barcelona. Setmanes 40 a 20 dels anys 2008-15.

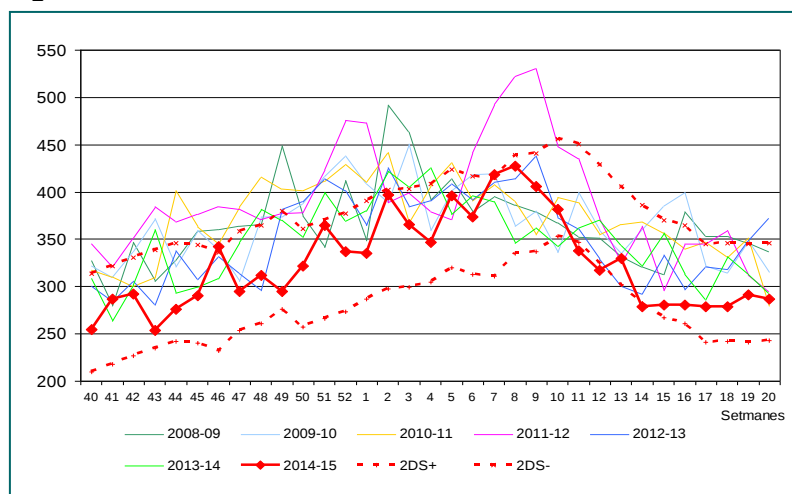
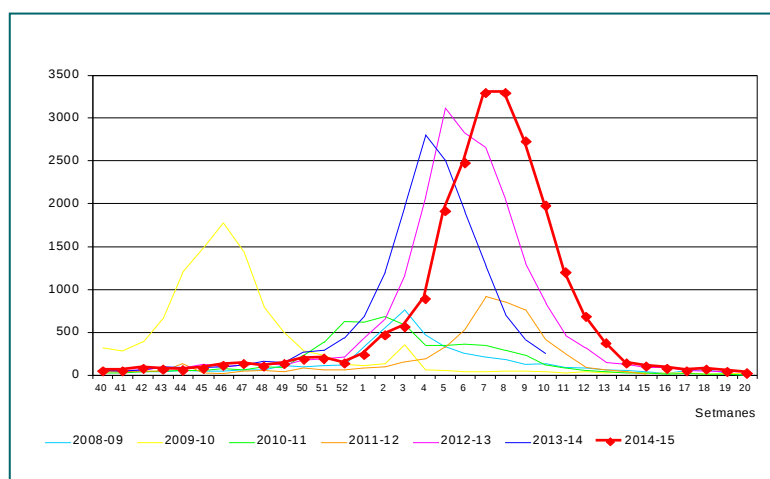

Figura 2. Casos de grip declarats a Barcelona. Setmanes 40 a 20 dels anys 2008-15.

Durant les setmanes de vigilància els casos de grip declarats a Barcelona pel sistema de Malalties de Declaració Obligatòria (MDO) han mostrat un ascens i un posterior descens. S'ha assolit un pic de notificacions durant les setmanes 7 i 8 (9 a 22 de febrer) de 2015, endarrerint-se respecte a l'increment epidèmic de l'any anterior (fig.2).

Vigilància sentinella dels casos de grip greu

Durant la temporada gripal 2014-15 han estat notificats 137 casos greus hospitalitzats i confirmats de grip en els hospitals monitoritzats a Catalunya i que corresponien a residents a la ciutat de Barcelona (fig.3).

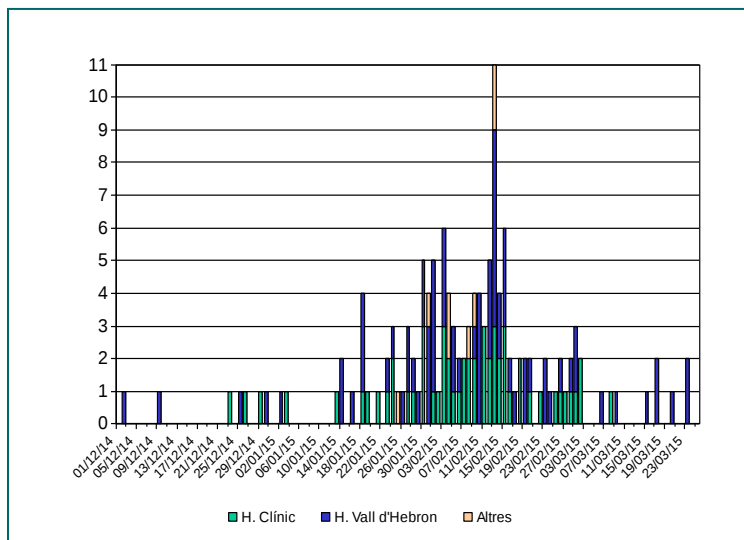
Entre aquests casos hi ha 56 homes (40,9%) i 81 dones (59,1%). Els afectats tenen entre 0 i 97 anys (mediana de 71 anys, rang interquartílic de 51,5-83 anys).

Les notificacions provenen de l'Hospital Vall d'Hebron (72 casos, 52,6%), de l'Hospital Clínic (57 casos, 41,6%), i d'altres hospitals sentinel·les de fora de la ciutat (Hospital de Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat: 6 casos, 4,4%; Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell: 2 casos, 1,5%).

Figura 3. Distribució de casos de grip greu segons inici de símptomes. Temporada 2014-15

Entre els casos notificats, 112 (81,8%) presentaven algun factor de risc. Els factors de risc més prevalents han estat la malaltia cardiovascular crònica (58 pacients, 42,3%) i la diabetis o altres malalties metabòliques (42 pacients, 30,7%).

Es van donar 28 defuncions (20,4%).

Dades del conjunt de Catalunya (Informes setmanals del PIDIRAC)

Els indicadors de morbiditat mostren que al final de la temporada l'activitat gripal a Catalunya ha retornat a nivell basal. Durant la temporada gripal 2014-15 s'han aïllat 338 virus de la grip en les 933 mostres trameses per la xarxa de metges sentinella.

La taxa d'incidència de síndromes gripals registrada per la xarxa sentinella ha mostrat un augment i una posterior disminució. El pic màxim es va donar la setmana 7 de 2015 (del 9 al 15 de febrer) amb una taxa d'incidència de 429 per 100.000 habitants.

Fora de la temporada gripal, el full informatiu PIDIRAC s'emetrà amb periodicitat mensual i en un format més reduït amb informació virològica disponible, fins a recuperar el seu format a partir del mes d'octubre.

Valoració de la situació espanyola i europea

A nivell estatal l'activitat gripal ha tornat a nivell basal en finalitzar el període de vigilància integral per la temporada 2014-15, amb una taxa global d'incidència de 2,48 casos per 100.000 habitants, pròpia del període pre-epidèmic.

A Europa, l'activitat gripal també ha disminuït, assolint els nivells basals corresponents al període d'intertemporada.